

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА № 1
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА № 2

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОСЕРЕДОК
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«АСОЦІАЦІЯ ЦИВІЛІСТІВ УКРАЇНИ»

**УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ
ВІДНОСИН:
НОВАЦІЇ РЕКОДИФІКАЦІЇ
ЦИВІЛЬНОГО (ПРИВАТНОГО)
ПРАВА УКРАЇНИ**

**Матеріали XIX науково-практичної
конференції, присвяченої 99-й річниці з дня народження
доктора юридичних наук, професора,
члена-кореспондента АН УРСР
В. П. Маслова**

(Харків, 12 березня 2021 року)

Харків
«Право»
2021

Відповідальний за випуск професор *В. І. Борисова*

Учасники цивільних відносин: новації рекодифікації цивільного (приватного) права України : матеріали XIX наук.-практ. конф., присвяч. 99-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 12 берез. 2021 р.). – Харків : Право, 2021. – 420 с.

ISBN 978-966-998-207-0

12 березня 2021 року кафедрами цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого разом із Національною академією правових наук України (відділенням цивільно-правових дисциплін) і Харківським обласним осередком Всеукраїнської громадської організації «Асоціація цивілістів України» проведена міжнародна науково-практична конференція, присвячена 99-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента АН УРСР Василя Пилиповича Маслова.

Цей захід започаткований у 2003 році і відтоді традиційно відбувається кожного року, збираючи вчених-цивілістів закладів вищої освіти, провідних наукових установ і практичних працівників як України, так і інших держав.

У матеріалах збірника представлені результати наукових досліджень учених, присвячених актуальним проблемам приватного права (цивільного, житлового, сімейного, права інтелектуальної власності), а також проблемам господарського права.

Видання адресоване науковим співробітникам, аспірантам, викладачам закладів юридичної вищої освіти (факультетів ЗВО), а також працівникам суду, адвокатури, органів юстиції, юристам-практикам, іншим особам, які вивчають і застосовують цивільне, сімейне, житлове, цивільно-процесуальне та господарське законодавство.

УДК 347(477):005.342

- © Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021
- © Національна академія правових наук України, 2021
- © Харківський обласний осередок Всеукраїнської громадської організації «Асоціація цивілістів України», 2021
- © Оформлення. Видавництво «Право», 2021

ISBN 978-966-998-207-0

2. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1404-19>.

3. Про судову практику в справах про зняття арешту з майна : Постанова Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.06.2016 № 5 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/v0005740-16>.

4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV// БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Сіщук Л. В.,

*кандидат юридичних наук, доцент, за-
відувач Лабораторії проблем корпора-
тивного права НДІ приватного права
і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака НАПрН України*

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ЮРИДИЧНІ ОСОБИ: ПРОПОЗИЦІЇ ЗМІН ДО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Одним із важливих законодавчих актів України, яким закріплено за-
сади та визначено механізм адаптації вітчизняного законодавства до за-
конодавства ЄС, став Закон України «Про Загальнодержавну програму
адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу»
від 18. 03. 2004 р. № 1629-IV. Відповідно, серед переліку пріоритетних
сфер вказаної Програми було зазначено законодавство про компанії.
Наступним дієвим кроком у напрямку проведення реформ в Україні та
оновлення вітчизняного законодавства до вимог права ЄС стала ратифіка-
ція Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом,
Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-чле-
нами. Крім того, за Указом Президента України «Про Стратегію сталого
розвитку «Україна – 2020» від 12 січня 2015 року № 5/2015 Україна отри-
мала можливість здійснити реформи у сфері корпоративного права.

Враховуючи зазначені події, на законодавчому полі було оновлено
численну кількість нормативних положень у сфері регулювання корпо-

ративних відносин і оновлено та / або прийнято ряд спеціальних законів, що регулюють окремі організаційно-правові форми та види юридичних осіб приватного права. Зокрема, йде мова про прийняття Законів України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. №2275-VIII, «Про сільськогосподарську кооперацію» від 21.07.2020 р. №819-IX, а також внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства», «Про кооперацію», «Про фермерські господарства» тощо. Вказане зумовило внесення змін й до Цивільного та Господарського кодексів України.

Разом із тим одним з стратегічних напрямів на шляху удосконалення корпоративного законодавства стало прийняття 17 липня 2019 р. Постанови Кабінету Міністрів України №650 «Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України», якою було утворено робочу групу щодо рекодифікації цивільного законодавства та затверджено Положення про неї. У результаті здійснених напрацювань робочої групи одним із перших етапів роботи стало опублікування Концепції оновлення Цивільного кодексу України.

Згідно вказаної Концепції пропонується викласти Розділ II «Особи» (глави 4–11), у якому закріпити вичерпний перелік організаційно-правових форм юридичних осіб з одночасною відмовою від архаїчних конструкцій юридичних осіб (передусім йдеться про підприємства). Для юридичних осіб, які зареєстровані в організаційно-правових формах, не передбачених ЦК України, повинен бути наданий час для приведення своєї організаційно-правової форми у відповідність до положень ЦК України протягом строку, який буде встановлений законом [2, с. 10].

Зазначені пропозиції змін про закріплення вичерпного переліку організаційно-правових форм юридичних осіб на кодифікованому рівні неодноразово висловлювалася у наукових дослідженнях відомих вітчизняних цивілістів з наведенням переваг такого підходу. Тому, можливо, справді внесення відповідних змін до закону зумовить нові реалії розвитку підприємництва в Україні з більш прозорими та уніфікованими правилами функціонування юридичних осіб приватного права як самостійних суб'єктів права. Водночас залишається відкритим питання про механізм реалізації запропонованих змін у практиці застосування та визначення критеріїв віднесення юридичних осіб до конкретних організаційно-правових форм організацій, перелік яких має бути вичерпним.

Згідно сформованих підходів можна окреслити наступні тенденції розвитку нормативного регулювання у цивільному законодавстві. Згідно

ст. 81 ЦК України всі юридичні особи за критерієм порядку їх створення поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. При чому вказується, що ЦК України поширює дію свого регулювання на юридичних осіб приватного права. Щодо організаційно-правових форм юридичних осіб приватного права, то останні можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом.

На рівні ЦК України (ст. 83) передбачено товариства та установи як основні організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права. Зазначений поділ юридичних осіб є традиційним для доктрини пандектного права (Німеччина, Швейцарія), що розрізняють корпорації (союзи) і установи. Однією з пропозицій щодо відмежування цих юридичних осіб у вітчизняному праві пропонується критерій поділу юридичних осіб на об'єднання осіб та об'єднання майна. Втім, на нашу думку, вказаний критерій застосовується не тільки для розмежування правового статусу товариств та установ, так як такому ж поділу підлягають господарські товариства – об'єднання осіб (повні та командитні товариства) та об'єднання майна (товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю, акціонерні товариства).

У зв'язку з цим варто навести думку І. В. Спасибо-Фатеевої, що відмінності між цими організаційно-правовими формами проявляються у тому, що учасники товариства задовольняють власний інтерес через участь у товаристві, а установа діє в інтересах не учасників, а інших осіб – вигодонабувачів, дестинаторів. Наступною відмінністю є наявність в учасників товариства права участі, а в засновників установи такого права нема [3, с. 72–73]. Тобто критеріями розмежування товариств та установ є охоронюваний законом інтерес та право участі.

Разом із тим, на відміну від установ, на рівні ЦК України товариства отримали подальший поділ на підприємницькі та непідприємницькі товариства; підприємницькі товариства – акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, повне і командитне товариство та виробничий кооператив (ст. ст. 81, 83–85 ЦК України). Щодо непідприємницьких товариств, то перелік їх організаційно-правових форм у ЦК України не визначено.

Згідно ч. 1 ст. 84 ЦК України товариства, які здійснюють підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку та наступного його розподілу між учасниками (підприємницькі товариства), можуть бути створені лише як господарські товариства або виробничі кооперативи. Щодо

непідприємницьких юридичних осіб, то ч. 1 ст. 85 ЦК України закріплює тільки положення про те, що ці товариства не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками.

Зокрема, А. В. Зеліско вважає, що ключовим критерієм розмежування досліджуваних юридичних осіб є право на розподіл прибутку між учасниками, у зв'язку з чим варто виходити із простого логічного принципу: підприємницькі юридичні особи приватного права мають право розподіляти прибуток між учасниками або членами, а непідприємницькі, відповідно – не мають права його розподіляти між ними [1, с. 95–96].

З огляду на зазначене, Законом № 819-IX від 21. 07. 2020 р. було внесено зміни до ст. 84 ЦК України, згідно яких розширено вичерпний перелік підприємницьких товариств, а саме зазначено, що до переліку підприємницьких товариств, крім господарських товариств і кооперативів, віднесено й сільськогосподарські кооперативи та сільськогосподарські кооперативні об'єднання, що діють з метою одержання прибутку.

Вказані зміни пов'язані з прийняттям нового Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію», згідно якого передбачено, що сільськогосподарський кооператив може здійснювати діяльність з метою одержання прибутку або без мети одержання прибутку (ч. 3 ст. 5). Крім того, у цьому Законі серед принципів сільськогосподарської кооперації виділено принцип обов'язковості участі члена сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання у його господарській та іншій діяльності, що передбачає розподіл доходів сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, серед його членів пропорційно до їх участі у господарській діяльності (ч. 4 ст. 4). Додатково положення зазначені й у ст. 12 вказаного Закону, де закріплено основні права та обов'язки члена сільськогосподарського кооперативу, серед яких право на участь в управлінні кооперативом та право на одержання патронажних дивідендів.

Втім новели законодавства, що регулює кооперативну діяльність, потребують додаткового аналізу у контексті окреслення спільних та відмінних ознак виробничих, сільськогосподарських та споживчих кооперативів, оскільки розширення переліку підприємницьких товариств у ЦК України зумовило питання про не включення в їх число споживчих товариств, члени яких теж мають право брати участь у діяльності споживчого товариства, обирати і бути обраними до його органів управління і контролю, а також одержувати частку прибутку, що розподіляється за результатами господарської діяльності між членами споживчого товари-

ства відповідно до їх пайового внеску. Попри те, що у Законі України «Про споживчу кооперацію» зазначається, що споживче товариство створюється з метою поліпшення економічного і соціального стану громадян, зазначені товариства мають право створюватися з метою отримання прибутку, так як забороняючих норм у чинному законодавстві з цього приводу нема.

Таким чином, приходимо до висновку, що кваліфікуючими критеріями відмежування підприємницьких товариств від інших юридичних осіб приватного права (непідприємницьких товариств та установ) має бути мета створення і діяльності товариства – отримання прибутку та право на розподіл прибутків між учасниками товариства, наявність в засновника товариства інтересу бути його учасником та набуття ним корпоративних прав, визначених законодавством та установчими документами товариства.

Список використаних джерел:

1. *Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: дис. на здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2017. 571 с.*
2. *Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.*
3. *Спасибо-Фатєєва І. Юридичні особи за Цивільним кодексом України. Право України. 2014. № 2. С. 70–79.*

Соловійов О. М.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

РЕКОДИФІКАЦІЯ ПРИВАТНОГО ПРАВА ЯК ЕТАП РЕФОРМИ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ СХЕМИ ПРАВОВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ

Тридцять років тому наша країна зазнала суттєвих трансформацій економічної, політичної і правової систем, метою яких було здійснення

ЗМІСТ

Кузнецова Н. С. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСОБИ В ПРОЦЕСІ ОНОВЛЕННЯ ЦК УКРАЇНИ	7
Кохановська О. В. ПРОБЛЕМА ОСОБИСТОСТІ ЯК ТАКОЇ І ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ: ПОГЛЯД ІЗ МИНУЛОГО У МАЙБУТНЄ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	10
Майданик Р. А. ОНОВЛЕННЯ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПРИВАТНОГО ПРАВА. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КРАЩОГО ДОСВІДУ	13
Боднар Т. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ СІМЕЙНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ.	23
Борисова В. І. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ : ПРОБЛЕМА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ.	26
Довгерт А. С. СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА У СТРУКТУРІ ОНОВЛЕНОГО ЦК УКРАЇНИ.	30
Галянтич М. К. ФІЗИЧНА ОСОБА ЯК УЧАСНИК ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИН.	34
Гриняк А. Б. ОСОБЛИВОСТІ УЧАСТІ ДЕРЖАВИ ТА ІНШИХ ПУБЛІЧНО- ВЛАДНИХ УТВОРЕНЬ У ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИНАХ	37
Кот О. О. ОСОБИ В ОНОВЛЕНОМУ ЦИВІЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ.	42
Спасибо-Фатєєва І. В. ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.	45
Харитонов Є. О., Харитонова О. І. ОНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАТУСУ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ У ПРОЦЕСІ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	49

Яроцький В. Л. СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ ЇХ ВИРІШЕННЯ У ХОДІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	52
Жорнокуй Ю. М. РОЗДУМИ ЩОДО ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ПРО ЮРИДИЧНІ ОСОБИ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	56
Косак В. М. ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У МЕХАНІЗМІ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	59
Лукаsevич-Крутник І. С. ОНОВЛЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ПРАВ ПАСАЖИРА В УМОВАХ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ....	63
Мошак Г. Г. ЗАСОБИ ПРИВАТНОГО ПРАВА, ЩО ЗАПОБІГАЮТЬ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....	66
Яворська О. С. «КОВІДНИЙ ПАСПОРТ»: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?.....	71
Первомайський О. О. ЩОДО ПОНЯТТЯ «СУБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА» У ЦИВІЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ.....	75
Бірюкова А. Г. ПРАВОВА ПРИРОДА ПРОЩЕННЯ БОРГУ ЯК СПОСОБУ ПРИПИНЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	78
Великанова М. М. ЕЛЕКТРОННА ОСОБА: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НАДАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ШТУЧНОМУ ІНТЕЛЕКТУ	82
Зеліско А. В. ДИСПОЗИТИВНІСТЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТОВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	85
Зозуляк О. І. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ У КОНЦЕПЦІЇ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	87
Коструба А. В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛЬНО- ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВИ УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ОНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	92

Красицька Л. В. ПРАВОВИЙ СТАТУС ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ.....	95
Кухарев О. Є. ДО ПИТАННЯ ЩОДО КОНВАЛІДАЦІЇ НІКЧЕМНИХ ЗАПОВІТІВ.....	98
Миронова Г. А. ДОВІРЕНА ОСОБА ПАЦІЄНТА ЯК НОВИЙ УЧАСНИК ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	102
Міловська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВИГОДОНАБУВАЧА ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	105
Пленюк М. Д. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ НЕВСТАНОВЛЕНИМИ ОСОБАМИ.....	108
Пучковська І. Й. ЗАСТОСУВАННЯ СТРАХУВАННЯ ЯК СПОСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	111
Сліпченко С. О. ДІЄЗДАТНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ЯК УЧАСНИКА ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ВІДНОСИН.....	114
Якубівський І. Є. ЦИВІЛЬНА ДІЄЗДАТНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ З ПОЗИЦІЇ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	118
Бондар Н. П. АКТИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, ЇХ ІЄРАРХІЯ ТА МЕХАНІЗМ УЗГОДЖЕННЯ. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КОНЦЕПЦІЇ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	121
Зайцев О. Л., Зайцев Д. О. ТЕНДЕРНИЙ КОМІТЕТ (УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА) ЯК ПСЕВДО УЧАСНИК ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	124
Уралова Ю. П. НАЛЕЖНА ЯКІСТЬ СТРАХОВОЇ ПОСЛУГИ ЯК УМОВА ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКА.....	127
Бегова Т. І. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	131

Борисов І. В.	ЧЕТВЕРТА ПРОМИСЛОВА РЕВОЛЮЦІЯ (ІНДУСТРІЯ 4.0) І ЇЇ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ	134
Вакулович Е. В.	ОБМЕЖЕННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПУБЛІЧНИХ ДОГОВОРІВ ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	137
Дідук А. Г., Смірнов О. Г.	УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН ЩОДО КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА НОУ-ХАУ: ПРОБЛЕМАТИКА.....	140
Долгополова Л. М.	СПОРТИВНЕ ПРАВО: ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИДІЛЕННЯ ОКРЕМОЇ ГАЛУЗІ ПРАВА.....	144
Євков А. М.	ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ БАЛАНСУ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН ЩОДО ОБОРОТУ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ ВИЧЕРПАННЯ ВИКЛЮЧНИХ ПРАВ	148
Іванова К. Ю.	ДО ПРОБЛЕМИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ	151
Карнаух Б. П.	СУБ'ЄКТ ДЕЛІКТНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СТАТТЕЮ 1172 ЦК УКРАЇНИ	155
Кириченко Т. С.	ОБСЯГ ОХОРОНИ ПРАВ ПАТЕНТОВЛАСНИКА.....	158
Колісникова Г. В.	ЕВІКЦІЯ І СПОЖИВЧИЙ ДОГОВІР	160
Коробцова Н. В.	ПРАВО НА ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ ОСІБ, ЯКІ СТРАЖДАЮТЬ НА ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ (АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЄСПЛ).....	163
Кохановський В. О.	ФІЗИЧНІ ОСОБИ, СПОЖИВАЧІ, ПІДПРИЄМЦІ У ЦИВІЛЬНОМУ УЛОЖЕННІ ГЕРМАНІЇ І ФІЗИЧНІ ОСОБИ В ЦК УКРАЇНИ: МОЖЛИВІСТЬ ВРАХУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У ПРОЦЕСІ ОНОВЛЕННЯ ЦК УКРАЇНИ	166
Кочин В. В.	СИСТЕМА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО НЕПІДПРИЄМНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ.....	170

Кривобок С. В. РЕКОДИФІКАЦІЯ СІМЕЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ.....	173
Лепех С. М. ФІЗИЧНА ОСОБА ЯК СПОЖИВАЧ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ: ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗМІНИ ОКРЕМИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ПІДХОДІВ.....	175
Литвин С. Й., Соколова В. В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА НА ДЕЯКІ НЕТИПОВІ ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА	178
Майданик Л. Р. НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І ПРАВО SUI GENERIS.....	182
Мороз М. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ СУДОВОГО РІШЕННЯ НА ДОГОВІРНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	186
Мороз О. В. ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЇ УКЛАДЕННЯ ЦИВІЛЬНО- ПРАВОВОГО ДОГОВОРУ УЧАСНИКАМИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	189
Некіт К. Г. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: СУБ'ЄКТ ЧИ ОБ'ЄКТ ПРАВОВІДНОСИН?.....	193
Панова Л. В. НОВІ ПІДХОДИ ДО УЧАСНИКІВ НА РИНКУ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ.....	196
Печений О. П. ПРОБЛЕМИ СПАДКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН І ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЇХ УЧАСНИКІВ	200
Піддубна В. Ф., Домашенко М. В. ОКРЕМІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ УЧАСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ ЯК СУБ'ЄКТА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА	203
Пономаренко О. М. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТА ПРИ УКЛАДАННІ СІМЕЙНОГО ДОГОВОРУ: ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У ПРОЦЕСІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦК УКРАЇНИ.....	209

Савченко А. С. ПРАВО ВИБОРУ СПОСОБУ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРА ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ІПОТЕКОЮ	213
Сіщук Л. В. ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ЮРИДИЧНІ ОСОБИ: ПРОПОЗИЦІЇ ЗМІН ДО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	216
Соловійов О. М. РЕКОДИФІКАЦІЯ ПРИВАТНОГО ПРАВА ЯК ЕТАП РЕФОРМИ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ СХЕМИ ПРАВОВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ	220
Сурженко О. А. ДЕРЖАВА УКРАЇНА, АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ, ІНОЗЕМНІ ДЕРЖАВИ ТА ІНШІ СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА – УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	223
Таш'ян Р. І. ПОЗАСУДОВЕ ОСПОРЮВАННЯ ПРАВОЧИНІВ УЧАСНИКАМИ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	226
Філатова-Білоус Н. Ю. ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ – ПРОДОВЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ В СОЦІАЛЬНОМУ ЖИТТІ ЧИ ЇЇ ВЛАСНІСТЬ?.....	229
Ходєєва Н. В. УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН СТОСОВНО ПРАВА НА ІНФОРМАЦІЮ ПРО СТАН СВОГО ЗДОРОВ'Я – ПЕРВИННІ СУБ'ЄКТИ.....	233
Ходико Ю. Є. СУБ'ЄКТИ ПРАВ НА ТВОРИ У ГАЛУЗІ НАУКИ, ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА СТВОРЕНІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	236
Чалий Ю. І. ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ОНОВЛЕННЯ НОРМ ЦК УКРАЇНИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ОБСЯГ ДІЄЗДАТНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ	240
Чуйкова В. Ю. СУБ'ЄКТИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ СІЛЬСКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ (НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА).....	242
Шишка Н. В. ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУДОЧИНСТВА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	247

Шишка О. Р.	
ЛЮДИНОПОДІБНИЙ РОБОТ СОФІЯ ЯК СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ : ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	250
Янишен В. П.	
ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІКРОФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СВІТЛІ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН.....	256
Яркіна Н. Є.	
«ТАРИФИ НА ПОРУШЕННЯ» АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ АБО ЯК ОКУ ПРИСТОСОВУЮТЬСЯ ДО НОВЕЛ ЗАКОНОДАВСТВА.....	260
Ясечко С. В.	
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: СУБ'ЄКТ ЧИ ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ.....	264
Біляєв О. О.	
ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ В ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ.....	267
Вербицька А. О.	
СУБ'ЄКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	270
Кулик М. М.	
ІНВЕТОРИ У ЦІННІ ПАПЕРИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН: ЩО ПОТРЕБУЄ ЗМІН ПРИ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	273
Маліновська І. М.	
СУБ'ЄКТИ МАЙНОВИХ ПРАВ НА СЛУЖБОВИЙ ТВІР.....	276
Маслова-Юрченко К. О.	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОФШОРНОГО БАНКІНГУ В УКРАЇНІ.....	279
Ночовкіна О. В.	
ФОРМА ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ	283
Парута Ю. І.	
ПРАВОВА МОДЕЛЬ ГРОМАДСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ В ОНОВЛЕНОМУ ЦК УКРАЇНИ.....	286

Попов В. А., Попова С. О. ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ОБ'ЄДНАННЯ ГЛАВ ЩОДО ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У КНИЗІ ДРУГІЙ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕКОДИФІКАЦІЇ	290
Уразова Г. О. ФІДУЦІАРНИЙ ХАРАКТЕР ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН З УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ.....	293
Атаманчук І. В. ПРАВО НА ЗВЕРНЕННЯ ЗА СУДОВИМ ЗАХИСТОМ З ЦИВІЛЬНИМ ПОЗОВОМ ЯК ГАРАНТІЯ ДОТРИМАННЯ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОГО СТАНДАРТУ ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ.....	296
Балюк В. М. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДОГОВОРУ РЕНТИ.....	300
Казанцев С. В. ПРАВОВИЙ СТАТУС ВКЛАДНИКА У КОМАНДИТНОМУ ТОВАРИСТВІ.....	302
Замуравкіна Р. М. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЖИТЛА НА ВИМОГУ СТОРІН (УЧАСНИКІВ) В СВІТЛІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО (ПРИВАТНОГО) ПРАВА УКРАЇНИ.....	305
Іванов А. М. СМЕРТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ЯК ПІДСТАВА ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ.....	306
Аюпова Е. Р. СУБ'ЄКТИ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ НАДАННЯ ХМАРНИХ ПОСЛУГ.....	310
Бабійчук В. М. СУБ'ЄКТ ДЕЛІКТНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ДІЯЛЬНІСТЮ АТРАКЦІОНІВ.....	314
Бондаренко К. С. ПРАВО ДОВІРЧОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.	317

Гелашвілі А. Г.	СІМЕЙНА ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ДИТИНИ ЯК УЧАСНИКА АЛІМЕНТНИХ ПРАВОВІДНОСИН: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СІМЕЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ЦК УКРАЇНИ	320
Жук А. В.	КРИТЕРІЇ ВІДМЕЖУВАННЯ РЕСТИТУЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ СТАНОВИЩА, ЯКЕ ІСНУВАЛО ДО ПОРУШЕННЯ ПРАВА ЯК СПОСОБІВ ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТИВНИХ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ.....	324
Ісаєва К. О.	ДО ПРОБЛЕМИ СПАДКУВАННЯ ЧАСТКИ У СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	326
Колісніченко А. С.	ДО ПРОБЛЕМ РЕКОДИФІКАЦІЇ СІМЕЙНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	329
Краєва А. О.	ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОГО МАЙНА У СТАДІЇ НЕЗАВЕРШЕНОГО ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА.....	333
Кузик В. В.	ДО ПИТАННЯ ПРО ЧЛЕНСЬКІ ПРАВА У НЕПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ТОВАРИСТВАХ.....	336
Майборода Ю. В.	ЮРИДИЧНА ОСОБА ЯК СТОРОНА У СПАДКОВОМУ ДОГОВОРІ.....	339
Писана Т. О.	ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНЕ НАЙМЕНУВАННЯ.....	341
Приходько А. С.	ДО ПИТАННЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	345
Сітченко Г. М.	СТАРТАП ЯК ОБ'ЄКТ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	349
Соловійов Б. О.	ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	352

Стасів А. П.	ПРИВАТНОПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВІДНОСИН.....	356
Сулима А. П.	ПОНЯТТЯ ЛОКАЛЬНОГО КОРПОРАТИВНОГО АКТУ ЯК РЕЗУЛЬТАТУ КОРПОРАТИВНОЇ ПРАВОТВОРЧОСТІ.....	359
Тиндик М. П.	ЗАСТАВА ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ НАЙМАЧА ЗА ДОГОВОРОМ ПРОКАТУ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ.....	363
Токарь Я. О.	ДО ПИТАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ НАЛЕЖНОСТІ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ.....	366
Ходаківський М. П.	РОЗГОЛОШЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТАН ЗДОРОВ'Я ОСОБИ ПІД ЧАС ОПРИЛЮДНЕННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	370
Цибізова С. А.	ЩОДО ПРОБЛЕМ ВИЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ДОМЕННИХ ІМЕН.....	373
Черкашин С. В.	ЧИ ПРИПИНЯЄТЬСЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВТРАТОЮ ЗАВДАТКУ?	377
Чижик К. М.	НАГЛЯДОВА РАДА ЯК КОРПОРАТИВНИЙ ОРГАН УПРАВЛІННЯ ТОВАРИСТВАМИ В УМОВАХ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	380
Шишко І. М.	ПАТЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕМБРІОНАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД.....	383
Юровський А. Г.	ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ У РАЗІ ПОШИРЕННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НЕЇ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	387
Денисюк Д. С.	ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ РОБОТИЗОВАНИМИ МЕХАНІЗМАМИ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ	390

Марценюк В. В.	
АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЄСПЛ ЩОДО СУБ'ЄКТИВ ПРАВ У СПРАВАХ ПРО ДИФАМАЦІЇ.	393
Панченко К. Д.	
РОЗСУД І СУБ'ЄКТИВНЕ ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК І СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ.....	397
Тарабріна М. О.	
ПРЕДМЕТ ЗАСТАВИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.....	400
Фоміна С. В.	
ДОВІРЧА ВЛАСНІСТЬ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕКОДИФІКАЦІЇ В УКРАЇНІ	403

Наукове видання

**УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН:
НОВАЦІЇ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО (ПРИВАТНОГО)
ПРАВА УКРАЇНИ**

**Матеріали XIX науково-практичної конференції,
присвяченої 99-й річниці з дня народження
доктора юридичних наук, професора,
члена-кореспондента АН УРСР
В. П. Маслова**

(Харків, 12 березня 2021 року)

Відповідальний за випуск професор *В. І. Борисова*

Видається в авторській редакції

Комп'ютерна верстка *А. Т. Гринченка*

Підписано до друку та поширення через мережу Інтернет 09.04.2021.
Формат 60×84 ¹/₁₆. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 23,33. Вид. № 2763.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Тел./факс (057) 716-45-53
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.